S 54/01-1289/01-OF V Brně 20. srpna 2001

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, jako orgán příslušný podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb., ve správním řízení č.j. S 54/01, zahájeném dne 29. června 2001 podle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění a ve smyslu § 8a zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb. na návrh účastníka řízení, jímž je společnost Česká pojišťovna a.s., se sídlem Spálená 16, Praha 1, IČO: 45 27 29 56, pro účely správního řízení zastoupená, na základě plné moci ze dne 9. července 2001, JUDr. Jaroslavem Sodomkou, advokátem, se sídlem U Prašné brány 3, Praha 1, ve věci povolení spojení podniků Česká pojišťovna a.s. a První městská banka, a.s., se sídlem Malé náměstí 11, Praha 1, IČO: 47 11 61 29, ke kterému dochází podle § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb., vydává toto

r o z h o d n u t í :

Spojení podniků, a to společností Česká pojišťovna a.s., se sídlem Spálená 16, Praha 1, IČO: 45 27 29 56, a První městská banka, a.s., se sídlem Malé náměstí 11, Praha 1, IČO: 47 11 61 29, ke kterému dochází na základě Smlouvy o koupi cenných papírů, uzavřené dne 28. června 2001, mezi hlavním městem Praha, právnickou osobou ve smyslu zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, se sídlem Mariánské náměstí 2, Praha 1, jako prodávajícím a společností Česká pojišťovna a.s., se sídlem Spálená 16, Praha 1, jako kupujícím, odkoupením akcií představujících 78 % na základním kapitálu společnosti První městská banka, a.s., se sídlem Malé náměstí 11, Praha 1, a ke kterému dochází ve smyslu § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb., se podle § 8a odst. 2 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 465/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb.,

p o v o l u j e .

Odůvodnění

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže se sídlem v Brně, Joštova 8 (dále jen „Úřad“) obdržel dne 29. června 2001 návrh na zahájení správního řízení o povolení spojení podniků ve smyslu § 8a zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb. (dále jen „zákon“), podaný společností společnost Česká pojišťovna a.s., se sídlem Spálená 16, Praha 1, IČO: 45 27 29 56 (dále jen „Česká Pojišťovna“ nebo „Pojišťovna“). Ke svému zastupování před Úřadem pro účely tohoto správního řízení zmocnila Pojišťovna JUDr. Jaroslava Sodomku, advokáta, se sídlem U Prašné brány 3, Praha 1, a to na základě plné moci ze dne 9. července 2001.

Pojišťovna, na základě Smlouvy o koupi cenných papírů, uzavřené dne 28. června 2001, mezi hlavním městem Praha, právnickou osobou ve smyslu zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, jako prodávajícím a Pojišťovnou, jako kupujícím, odkoupila akcie představující 78% podíl na základním kapitálu společnosti První městská banka, a.s., se sídlem Malé náměstí 11, Praha 1 (dále jen „PM Banka“). Nabytím výše uvedeného podílu na základním kapitálu společnosti PM Banka získá Pojišťovna nad touto společností přímou kontrolu a dojde tak ke spojení podniků ve smyslu ust. § 8 odst. 2 písm. a) zákona.

Prodej a koupě podílu na základním kapitálu PM Banky byly schváleny usnesením Zastupitelstva hlavního města Prahy č. 31/01 ze dne 28. června 2001, usnesením mimořádného představenstva České pojišťovny a.s. ze dne 28. června 2001 a usnesením představenstva První městské banky, a.s. ze dne 20. června 2001.

Úřad, v souladu s § 11 odst. 1 písm. j) zákona, zveřejnil v Obchodním věstníku č. 29/01 ze dne 9. července 2001 oznámení o podání návrhu na zahájení správního řízení ve věci udělení povolení ke spojení výše uvedených podniků s tím, že případné připomínky je možné zaslat Úřadu do 8 dnů ode dne zveřejnění tohoto oznámení. K uveřejněnému oznámení neobdržel Úřad ve stanovené lhůtě žádnou připomínku.

Ve smyslu § 12 odst. 6 zákona Úřad umožnil, aby se zástupce účastníka řízení před vydáním rozhodnutí vyjádřil k předmětu řízení a k výsledkům šetření dne 17. srpna 2001. Zástupce účastníka této možnosti nevyužil.

Při posuzování spojení podniků Úřad vycházel z následujících podkladů:

- návrhu na zahájení správního řízení,
- dokladu o zaplacení správního poplatku,
- plné moci k zastupování účastníka řízení,
- výpisů z obchodního rejstříku spojovaných společností,
- kopie smlouvy o koupi cenných papírů ,
- informací o spojovaných společnostech,
- rozboru postavení spojovaných subjektů na relevantním trhu,
- prokázání hospodářských výhod spojení,
- podpůrně rozhodnutí Evropské komise Case No. IV/M.344 – CODAN / HAFNIA a Case. No. IV/M.1129 – COMMERCIAL UNION / BERLINISCHE LEBENSVERSICHERUNG AG.

Charakteristika spojovaných subjektů

Společnost **Česká pojišťovna a.s.**, se sídlem Praha 1, Spálená 16, identifikační číslo: 45 27 29 56, byla zapsána do obchodního rejstříku, vedeného Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 1464, dne 1. května 1992. K jejímu založení došlo na základě privatizačního projektu, na jehož základě byla tehdejší Česká státní pojišťovna transformována na akciovou společnost.

Mezi největší akcionáře Pojišťovny v současnosti patří Fond národního majetku, dále společnosti PPF investiční holding a.s., se sídlem Na Pankráci 121, Praha, Cespo Holdings B.V., se sídlem Herengracht 450-454, Amsterodam, CESPO B.V., se sídlem Herengracht 450-454, Amsterodam a Komerční banka, se sídlem Na Příkopě 969, Praha. Zbylých 5,80 % drží ostatní akcionáři.

Česká pojišťovna je největší a kapitálově nejsilnější pojišťovací institucí na území České republiky. Již od počátku 90. let začala postupně budovat finanční skupinu, jejímž cílem je nabídnout ucelené finanční, tedy nejen pojišťovací služby. Do této skupiny patří především následující společnosti:

- Česká pojišťovna ZDRAVÍ a.s., která nabízí produkty doplňkového zdravotního pojištění nad rámec státního sociálního zabezpečení.
- Česká poisťovna – Slovensko, a.s., která nabízí na slovenském trhu komplexní pojistnou ochranu fyzickým a právnickým osobám v oblasti životního a neživotního pojištění.
- ČP DIRECT pojišťovna, a.s., která je především servisní organizací, která informuje o všech nabízených produktech České pojišťovny a jejich dceřiných společností.
- ČESKÁ ŽIVOTNÍ, a.s., která se zaměřuje na prodej a servis v oblasti životního pojištění se zaměřením na vyšší příjmové skupiny prostřednictvím profesionálně vyškolených pojišťovacích poradců.
- KIS a.s. kapitálová investiční společnost České pojišťovny, jejímž předmětem činnosti je kolektivní investování v rámci podílových fondů.
- Penzijní fond České pojišťovny, a.s., který je jedním z největších a finančně nejsilnějších penzijních fondů v České republice.
- ČP leasing, a.s., která je univerzální leasingovou společností, se zaměřením především na automobilovou techniku.
- ČESCOB, úvěrová pojišťovna, a.s., která je největší nestátní pojišťovnou specializující se na pojišťování úvěrových rizik v České republice.

Česká pojišťovna rovněž ovládá společnost eBanka, a.s., se sídlem Praha 1, Na Příkopě 19, IČO: 00 56 22 46 (dále jen „eBanka“), která byla zapsána do obchodního rejstříku, vedeného Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 5642, dne 29.12.1990. Tato společnost je bankou s univerzální bankovní licencí, působící v České republice. eBanka je výjimečná především svou vyhraněnou orientací na produkty přímého bankovnictví.

Dalšími dceřinými společnostmi České pojišťovny nebo jí kontrolovanými společnostmi jsou ČP finanční servis a.s., ČP finanční služby a.s., KabelCorp a.s., Universální správa majetku a.s., PM-Leasing, a.s., SB Holding, a.s., Carolina a.s., Protěž s.r.o., Krátky film Praha a.s. a CDF, a.s. V řadě dalších společností vlastní Česká pojišťovna podíly menší než 30 %.

Česká pojišťovna je na území České republiky členem České asociace pojišťoven, Svazu bank a pojišťoven, Bankovní asociace (přidružený člen) a Českého jaderného poolu.

Společnost **První městská banka, a.s.**, se sídlem Praha 1, Malé náměstí 11, identifikační číslo: 47 11 61 29, byla zapsána do obchodního rejstříku, vedeného Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 1834, dne 31. prosince 1992. Byla založena z podnětu pražské radnice s cílem vytvořit finančního partnera pro město Prahu i ostatní municipální subjekty.

PM Banka je bankou s částečnou bankovní licencí působící na trhu České republiky. Orientuje se především na komunální klientelu, zejména na služby hlavnímu městu Praze a dalším městům a obcím v České republice. Významnou cílovou skupinu klientů tvoří také podniky a instituce, jejichž činnost s aktivitami měst souvisí. Kromě toho PM Banka nabízí finanční služby i ostatní klientele a v její nabídce nechybí žádné základní produkty služeb banky.

PM Banka je na území České republiky činná v Bankovní asociaci, v Českém institutu auditorů, v Hospodářské komoře hlavního města Prahy a ve Svazu bank a pojišťoven.

PM Banka obdržela veřejnou podporu, vyčíslenou částkou 145.492.572 Kč. Poskytovatelem veřejné podpory bylo hlavní město Praha. Výjimku ze zákazu veřejné podpory, podle zákona č.59/2000 Sb., o veřejné podpoře, udělil dne 15. března 2001 Úřad svým rozhodnutím č.j. VP/S 65/00-160.

Relevantní trh

Relevantním trhem je prostorový střet nabídky a poptávky zboží, které je schopno uspokojit určitou, konkrétní potřebu spotřebitele.

Analýza relevantního trhu je založena na samostatném posouzení tří aspektů – výrobkového, geografického a časového.

Výrobkový trh zahrnuje všechny výrobky, které spotřebitelé považují za zaměnitelné nebo nahraditelné vzhledem k vlastnostem, ceně nebo zamýšlenému způsobu použití.

Geografický trh zahrnuje území, kde podmínky soutěže jsou dostatečně homogenní a které může být odlišeno od ostatních území tím, že podmínky soutěže na těchto jiných územích jsou zřetelně odlišné.

Časové vymezení trhu vyjadřuje četnost (pravidelnost a opakovanost) střetu nabídky a poptávky a odlišuje jej od střetu nabídky a poptávky, k níž dochází nahodile, popř. jen ojediněle.

Toto spojení podniků bude mít dopad na hospodářskou soutěž v oblasti pojišťovnictví a bankovních služeb.

Česká pojišťovna působí především v oblasti pojišťovnictví. Tento sektor lze dále členit na jednotlivé relevantní trhy v závislosti na typu pojistného produktu. Vzhledem k tomu, že posuzované spojení podniků nebude mít vliv na jednotlivé trhy v oblasti pojišťovnictví, má Úřad za to, že zcela postačuje rozdělení věcných relevantních trhů na trh

životního pojištění a trh neživotního pojištění a od užšího vymezení věcných relevantních trhů může být v tomto konkrétním případě upuštěno. Takový postup je rovněž v souladu s rozhodovací praxí Evropské komise, která postupovala obdobným způsobem například v rozhodnutích Case No. IV/M.344 – CODAN / HAFNIA nebo Case. No. IV/M.1129 – COMMERCIAL UNION / BERLINISCHE LEBENSVERSICHERUNG AG. Uvedená rozhodnutí mají pouze podpůrný charakter.

Česká pojišťovna působí jak na trhu životního pojištění tak i na trhu neživotního pojištění. Stanovení podílu na takto vymezených trzích je nejpřesnější na základě výše předepsaného pojistného za kalendářní rok. Z tohoto hlediska zaujímala v roce 2000 Česká pojišťovna na trhu životního pojištění podíl 41,2 % a na trhu neživotního pojištění podíl 37,7 % .

Mimo oblast pojišťovnictví působí společnost Česká pojišťovna nebo jí kontrolované subjekty na území České republiky rovněž na relevantních trzích, typických spíše pro bankovní sektor, a to zejména:

a) Úvěry podnikatelské a veřejné sféře – Pojišťovna poskytovala úvěry podnikatelské sféře v minulosti, především v rámci projektů zábrany škod. V současné době tyto obchody dobíhají v rámci sjednané splatnosti dílčích úvěrů, nové úvěry poskytuje Pojišťovna pouze zaměstnancům jako součást interní personální politiky.
b) Činnosti spojené s finančními trhy – Pojišťovna vkládá finanční prostředky svých technických rezerv do různých finančních produktů a je účastníkem obchodování na organizovaných finančních trzích. Převážnou většinu investičního portfolia Pojišťovny tvořily k 31.12.2000 cenné papíry s pevným výnosem (dluhopisy). Celkový objem obchodů s dluhopisy, uzavřených v roce 2000 na Burze cenných papírů Praha a.s. lze odhadovat na 1.500 až 2.000 mld. Kč. Objem obchodů České pojišťovny v tomtéž roce činil 90,7 mld. Kč, tzn. že Pojišťovna se na obchodování s dluhopisy podílela 4-6 %.
c) Leasingové služby – Pojišťovna neposkytuje leasingové služby přímo, ale prostřednictvím dceřiné společnosti ČP leasing, a.s. společnost ČP leasing zaujímala podíl na takto vymezeném relevantním trhu 5,04 %.
d) Služby finančního poradenství – Pojišťovna poskytuje finanční poradenství svým klientům pouze jako součást nabídky části produktů, konkrétně se jedná o produkty kapitálového životního pojištění a důchodového pojištění, které jsou daňově zvýhodněny.

Na tuzemském trhu životního pojištění a trhu neživotního pojištění byl ve sledovaném období podíl společnosti Česká pojišťovna vyšší než 30 % z celkového obratu, respektive předepsaného pojistného, dosahovaného na těchto trzích.

Na ostatních relevantních trzích nebyl podíl společnosti Česká pojišťovna vyšší než 30 % celkového obratu dosahovaného na každém z výše uvedených trhů v České republice.

Ze společností kontrolovaných Pojišťovnou je pro posuzované spojení podniků důležitá zejména činnost společnosti eBanka, která je bankou s univerzální bankovní licencí a zaměřuje se na poskytování svých služeb prostřednictvím tzv. přímého bankovnictví, zejména prostřednictvím internetu. V závislosti na nabízeném produktu, lze bankovní sektor rozdělit na několik relevantních trhů, které byly vymezeny již v předchozích rozhodnutích Úřadu, např. v rozhodnutí č.j. S 11/00-644/00-230. Věcné relevantní trhy pro oblast bankovnictví jsou vymezeny následovně:

1) vklady soukromých osob

2) vklady podnikatelské a veřejné sféry
3) úvěry soukromým osobám
4) úvěry podnikatelské a veřejné sféře
5) činnosti spojené s finančními trhy
6) penzijní připojištění
7) vklady stavebního spoření
8) úvěry ke stavebnímu spoření
9) hypotéční úvěry
10) obchodování s nemovitostmi
11) leasingové služby
12) poskytování pojištění
13) poradenské služby podniků

Ze shora uvedených trhů působí eBanka na následujících:
a) vklady soukromých osob
b) vklady podnikatelské a veřejné sféry
c) úvěry soukromým osobám
d) úvěry podnikatelské a veřejné sféře
e) činnosti spojené s finančními trhy

Tržní podíly, kterých na těchto trzích eBanka, a jejím prostřednictvím tedy Česká pojišťovna dosáhla, se pohybovaly kolem 1 % z celkového obratu na jednotlivých relevantních trzích, což je z pohledu možného ohrožení hospodářské soutěže po spojení v bankovním sektoru podíl zanedbatelný.

Společnost První městská banka je bankou s částečnou bankoví licencí, která se orientuje zejména na služby poskytované Praze a dalším městům a obcím v České republice. Významnou skupinu klientů tvoří také podniky a instituce, jejichž činnost s aktivitami měst úzce souvisí. V souvislosti s výše uvedenými relevantními trhy bankovního sektoru působí na následujících trzích:
a) vklady soukromých osob,
b) vklady podnikatelské a veřejné sféry,
c) úvěry soukromým osobám,
d) úvěry podnikatelské a veřejné sféře,
e) činnosti spojené s finančními trhy,
f) služby finančního poradenství.

Rovněž podíl společnosti PM Banka z celkového obratu na jednotlivých posuzovaných relevantních trzích nepřesáhnul ani v jednom případě 30%.

Z materiálů Úřadu dostupných vyplývá, že aktivity společnosti Česká pojišťovna, včetně eBanky a dalších kontrolovaných společností a společnosti PM Banka se překrývají v následujících relevantních trzích:
- vklady soukromých osob,
- vklady podnikatelské a veřejné sféry,
- úvěry soukromým osobám,
- úvěry podnikatelské a veřejné sféře,
- činnosti spojené s finančními trhy,
- služby finančního poradenství.

Tyto relevantní trhy jsou trhy ovlivněnými, nicméně společný tržní podíl spojovaných soutěžitelů ani v jednom případě hranici 30 % z celkového obratu na těchto trzích nepřesáhl.

Hranice 30% podílu z celkového obratu na trhu v roce 2000 však byla a v důsledku spojení podniků nadále zůstane překročena na trhu životního pojištění a na trhu neživotního pojištění, a to v důsledku dominantního postavení České pojišťovny na těchto relevantních trzích.

Na základě shora uvedených skutečností vymezil Úřad relevantní trh **pro účely posuzovaného spojení podniků** takto:

Z hlediska **výrobkového** jde o následující trhy:

- ***trh životního pojištění a***

- ***trh neživotního pojištění***

Z hlediska **geografického** jde o trhy vymezené ***územím České republiky***, neboť podmínky pro dodávky uvedených výrobků jsou na celém území ČR dostatečně homogenní.

Z hlediska **časového** jde o ***trhy trvalé***, charakterizované doposud pravidelně se opakujícími dodávkami.

Judikatura EU

Úřad rozhoduje výhradně podle zákona o ochraně hospodářské soutěže, přihlíží však také k platné judikatuře EU. Těchto judikátů bylo podpůrně využito zejména při vymezení relevantního trhu v daném případě.

Z judikátů EU Úřad uvádí rozhodnutí Case No IV/M.1129 - Commercial Union / Berlinische Lebensversicherung AG. Komise v tomto případě vymezila relevantní trh jako trh životního a neživotního pojištění a od dalšího členění podle jednotlivých produktů pojišťovnictví odhlédla.

Z dalších judikátů EU Úřad uvádí rozhodnutí Case No IV/M.0018 – AG / AMEV, ve kterém se Evropská komise podrobněji nezabývala trhy v bankovním sektoru, a to z toho důvodu že společný podíl spojovaných podniků v této oblasti nepřesáhl 5 % z celkového trhu.

Výše uvedená rozhodnutí Evropské komise mají v tomto případě pouze podpůrný charakter.

Analýza dopadů spojení podniků na hospodářskou soutěž

Při posuzování dopadů daného spojení soutěžitelů se Úřad zabýval zejména strukturou spojením dotčeného trhu, podílem spojujících se soutěžitelů na tomto trhu, jejich hospodářskou a finanční silou, právními a jinými překážkami vstupu dalších soutěžitelů na spojením dotčený trh, možností volby komunální klientely nebo podniků a institucí, jejichž činnost s aktivitami měst souvisí, po realizaci navrženého spojení, dále vývojem nabídky a poptávky na dotčeném trhu, potřebami a zájmy spotřebitelů, jakož i výzkumem a vývojem, jehož výsledky vedou ku prospěchu spotřebitele, a dalšími skutečnostmi pro relevantní trh charakteristickými.

Úřad zkoumal dopady tohoto spojení na hospodářskou soutěž, respektive újmu, která v důsledku tohoto spojení může vzniknout. Za újmu se považuje zejména snížení počtu vzájemně si konkurujících subjektů na trhu nebo založení či posílení dominantního postavení soutěžitele. Újma se projevuje negativním vývojem struktury daného trhu, jehož důsledkem je narušení funkcí hospodářské soutěže s negativním dopadem na spotřebitele.

Na trhu životního pojištění v ČR bylo v roce 2000 předepsáno pojistné v hodnotě 22.761.062 tis. Kč a na trhu neživotního pojištění to bylo 46.467.474 tis. Kč. Hospodářské soutěže se v ČR na vymezených relevantních trzích účastní na tři desítky pojišťoven, včetně významných zahraničních pojišťovacích ústavů. Společnost Česká pojišťovna na trhu životního pojištění dosáhla v roce 2000 podíl 41,2 % a na trhu neživotního pojištění 37,7 %. PM Banka se hospodářské soutěže v oblasti pojišťovnictví neúčastní, spojením tak nedochází ke snížení počtu soutěžitelů.

Podíly nejbližších konkurentů na trhu životního pojištění jsou 19,8 % a 17,8 a na trhu neživotního pojištění 22,6 % a 11,2 %. Na obou relevantních trzích tedy zaujímá Česká pojišťovna dominantní postavení, které vyplývá zejména z dlouhodobé historické tradice jediné pojišťovny na území České republiky. Toto postavení nebude posuzovaným spojením podniků posíleno.

Za posledních pět let nedošlo k žádnému přímému vstupu na vymezené relevantní trhy. Průběžně však dochází ke vstupům nepřímým, prostřednictvím akvizic zahraničních konkurentů v českých společnostech působících na příslušných relevantních trzích. Navrhovatel si ani není vědom žádného plánovaného vstupu konkurence na relevantní trhy.

Od roku 1990 došlo na relevantních trzích k významnému posunu. Liberalizace v pojišťovnictví je téměř ukončena, vyjma zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu způsobenou při pracovním úrazu a nemoci z povolání. Přechodně trvá regulace u pojištění odpovědnosti z provozu motorového vozidla. V budoucnu lze na relevantních trzích předpokládat růst poptávky po službách nabízených spojujícími se soutěžiteli. Zákazníky spojujících se soutěžitelů jsou právnické a fyzické osoby na území České republiky.

Spojující se soutěžitelé poskytují svoje služby prostřednictvím distribuční sítě. V případě České pojišťovny zahrnuje distribuční síť území celé České republiky, pokud jde o PM Banku, její distribuční síť je omezena územím hlavního města Prahy. Kromě vlastních jednotlivých poboček využívá Pojišťovna k poskytování svých služeb i jiných subjektů, např. makléřů, externích jednatelů apod. PM Banka své služby poskytuje výhradně prostřednictvím vlastní pobočkové sítě. Vzhledem ke specifické orientaci PM Banky na komunální klientelu nebo na podniky a instituce, jejichž činnost s aktivitami měst souvisí, nelze očekávat podstatnou změnu ve vztahu PM Banky k těmto klientům po realizaci spojení.

Po splnění podmínek nutných pro udělení povolení působit jako banka na území ČR, stanovených zákonem č. 21/1992 Sb., o bankách, v platném znění, může na trhu působit každý žadatel. V oblasti pojišťovnictví musí žadatel o udělení povolení působit jako pojišťovna splnit náležitosti stanovené zákonem č. 363/1999 Sb. o pojišťovnictví, v platném znění. Z tohoto hlediska lze konstatovat, že neexistují žádné diskriminační podmínky pro potenciální soutěžitele v oblasti bankovnictví respektive pojišťovnictví.

Na relevantních trzích působící Pojišťovna nemá v organizační struktuře žádné oddělení, které by mělo jako hlavní náplň činnosti vývoj, popřípadě tvorbu nových produktů. Vývojem nových produktů se s využitím informační podpory marketingu zabývají jednotlivé pojistně-technické úseky centrály. Posuzovaným spojením nedojde k posílení vývoje nových produktů u nově vzniklého subjektu.

Z hlediska hospodářské soutěže nebude mít posuzované spojení na relevantní trhy vymezené v tomto rozhodnutí žádný negativní dopad, a to z toho důvodu, že na těchto relevantních trzích působí pouze Česká pojišťovna.

Předmětné spojení se dotýká i oblasti bankovnictví, neboť v této oblasti působí jak PM Banka tak i Pojišťovna, ať už přímo, či prostřednictvím kontrolovaných společností. Společný podíl na jednotlivých trzích, kde se aktivity České pojišťovny a PM Banky překrývají bude sice navýšen, ovšem v žádném případě nepřekročí hranici 30% podílu na těchto trzích.

Právní rozbor

Podle ustanovení § 8 odst. 2 písm. a) zákona, se za spojování podniků považuje i jednání, kdy jedna nebo více osob, které již kontrolují jeden podnik, získají přímou nebo nepřímou kontrolu nad celkem nebo podstatnou částí jiného podniku, zejména získáním akcií, obchodních podílů nebo členských podílů.

Česká pojišťovna odkoupila, na základě Smlouvy o koupi cenných papírů ze dne 28. června 2001, od hlavního města Praha 149.862 ks kmenových akcií na jméno společnosti PM Banka. Nabytím 78% podílu na základním kapitálu a hlasovacích právech PM Banky získala Pojišťovna nad touto společností kontrolu ve smyslu § 8 odst. 2 písm. a) zákona a tím došlo ke spojení podniků podle zákona.

Podle ustanovení § 8a odst. 1 zákona podléhá povolení Úřadu spojení, které narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž. Za narušení se považuje, jestliže spojením podniků přesáhne jejich podíl 30 % celkového obratu na celostátním nebo místním trhu daného zboží.

Ve správním řízení bylo prokázáno, že podíl společnosti Česká pojišťovna přesáhnul na relevantních trzích životního i neživotního pojištění 30 % celkového obratu, to znamená, že na nich zaujímá dominantní postavení a spojení České pojišťovny s jiným soutěžitelem, byť nepůsobícím na totožných relevantních trzích, může na těchto trzích ohrozit hospodářskou soutěž.

Podle § 8a odst. 2 zákona Úřad spojení povolí, jestliže zúčastnění soutěžitelé prokáží, že újma, která narušením soutěže může vzniknout, bude převážena hospodářskými výhodami, jež spojení přinese.

Hospodářské výhody spojení

Z předložených výhod posoudil Úřad jako nejvýznamnější z hlediska podpory technického a ekonomického rozvoje a přínosu pro spotřebitele následující výhody:

- Možnost zajištění komplexních služeb a poskytování produktů spotřebitelům v jednom místě, a to s ohledem na pojišťovací a bankovní služby a produkty. Spojující se soutěžitelé budou po spojení využívat vybudované sítě poboček a klientských center k distribuci

svých produktů a poskytování svých služeb. Nadále však zůstane zachováno jednoznačně definované rozdělení produktů, na které se tito soutěžitelé orientují.

- Úspora času spotřebitelů spojená s možností vyřízení několika potřeb na jednom místě a nižší náklady spojené s realizací každého z poskytovaných produktů.

- Spojení přinese vzájemnou spolupráci spojujících se soutěžitelů především v oblasti marketingu, využití know-how a využití synergických efektů řízení, což bude mít příznivý dopad na snížení celkových nákladů.

- Spojení povede k výraznému snížení nákladů v oblastech distribuce, poskytování služeb a obecné administrativy, v důsledku čehož lze očekávat rostoucí kvalitu poskytovaných služeb, ale i snížení cen finálních výrobků.

Posouzením výhod ve vazbě k míře narušení hospodářské soutěže, projevující se na tuzemském trhu v důsledku spojení uskutečněného v zahraničí, dospěl Úřad k závěru, že výhody, které spojení přinese, převáží újmu, která narušením hospodářské soutěže vznikne, a že uvedené účinky spojení na tuzemském trhu budou vyváženy výhodami, na nichž v delším časovém horizontu bude participovat i spotřebitel.

Na základě všech shora uvedených skutečností a po posouzení dopadů spojení na tuzemský trh Úřad rozhodl, jak je ve výroku uvedeno.

Poučení o opravném prostředku

Ve smyslu ustanovení § 61 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, lze proti tomuto rozhodnutí podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – odboru fúzí. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Ing. Vladimír Stankov, CSc.
vrchní ředitel

Rozhodnutí obdrží:
JUDr. Jaroslav Sodomka, advokát
U Prašné brány 3
110 00 Praha 1